

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 266

van **CARMEN RYHEUL**

datum: 17 november 2022

aan **LYDIA PEETERS**

VLAAMS MINISTER VAN MOBILITEIT EN OPENBARE WERKEN

Niet-gebruik richtingaanwijzers in het verkeer - Aanpak

Mobiliteitsorganisatie Touring voerde onlangs opnieuw een steekproef uit waarbij ze op verschillende locaties bij 2200 automobilisten keken naar het gebruik van richtingaanwijzers.^[1] Er werd postgevat op bruggen over de E40, E17, E19 en de Brusselse ring en op een halfuur tijd werden alle voertuigen geteld die van rijstrook wisselden of een op- of afrit namen. Uit die steekproeven concludeerde men dat bijna de helft van de automobilisten geen richtingaanwijzer gebruikt om van rijstrook te veranderen. Zowat vier op de tien deden dat ook niet om de snelweg op te rijden of te verlaten. Nog erger was het resultaat bij het verlaten van rotondes waar bijna zes op de tien bestuurders de richtingaanwijzers niet gebruikten om een rotonde te verlaten.

Dit onderzoek werd al in 2005 voor het eerst gevoerd en wordt sindsdien regelmatig herhaald. Steeds opnieuw blijkt echter dat de situatie niet verbeterd. Integendeel, bestuurders blijven dezelfde fouten maken.

Het gebruik van de richtingaanwijzers is verplicht. Het is de enige manier waarop bestuurders met anderen kunnen communiceren, en is dus belangrijk voor de veiligheid in het verkeer. Bovendien is het niet gebruiken van richtingaanwijzers een grote bron van ergernis.

Touring vermoedt dat nonchalance, toenemende afleiding en gebrek aan kennis de belangrijkste oorzaken zijn en vraagt een blijvende sensibilisering.

1. Bevestigt de minister de officiële cijfers van het onderzoek door Touring? Kan zij meedelen bij hoeveel ongevallen in Vlaanderen het foutief of niet gebruiken van richtingaanwijzers aan de basis lag? In hoeveel gevallen was een zwakke weggebruiker daarbij betrokken en/of slachtoffer daarvan?
2. Zijn er gevallen van dodehoekongevallen bekend waarbij het niet gebruiken van de richtingaanwijzer aan de basis lag?
3. Het gebruik van de richtingaanwijzer is in al deze gevallen verplicht en staat zeer duidelijk omschreven in artikel 13 (manoeuvres), 16 (inhalen) en 19 (richtingsverandering) van de wegcode. Het niet naleven ervan is een overtreding van de eerste graad (op straffe van 58 euro boete en tot 2000 euro ingeval van gerechtsprocedure).

Heeft de minister een idee van het aantal overtredingen dat de afgelopen 5 jaar werd vastgesteld? Hoeveel boetes en voor welk bedrag werden er respectievelijk in de afgelopen jaren uitgeschreven en geïnd?

4. Op welke manier zal de minister een antwoord bieden aan de vraag van Touring om meer in te zetten op sensibilisering rond het gebruik van richtingaanwijzers? Heeft de

minister hieromtrent concrete plannen? Ik verwijs daarbij naar de sensibiliseringscampagnes langs de autowegen in Nederland met grote borden die bestuurders oproepen tot het correct gebruik van de richtingaanwijzers en oproepen tot wederzijds respect van de weggebruikers.

5. Is de minister van plan om, in overleg met de federale minister van Mobiliteit, meer aandacht en meer controle van de politie te vragen voor dergelijke verkeersinbreuken?

[1] Zie <https://www.touring.be/nl/pers/touring-bijna-helft-chauffeurs-gebruikt-richtingaanwijzer-niet>.

ANTWOORD

op vraag nr. 266 van 17 november 2022

van **CARMEN RYHEUL**

Ik geef u graag mee dat de inbreuk met betrekking tot gebruik van richtingaanwijzers een federale materie betreft. Deze vraag moet in eerste plaats gericht worden aan federaal minister van Binnenlandse Zaken mevrouw Verlinden.

Aangezien het niet gebruiken van de richtingaanwijzer niet als dusdanig geregistreerd wordt bij de registratie van verkeersongevallen, hebben we geen rechtstreeks zicht op het aantal ongevallen dat hierdoor veroorzaakt wordt of hiermee verband houdt.

De cijfers waarover ik beschik met betrekking tot de vastgestelde verkeersinbreuken, zijn toegankelijk voor iedereen. Op de website: <https://www.verkeersstatistieken.federalepolitie.be/verkeersstatistieken/interactief/> plaatst de federale politie vastgestelde verkeersinbreuken over de jaren heen. Daarin kan u aflezen dat voor wat betreft de categorie "rijbewegingen" in het algemeen het aantal vastgestelde inbreuken redelijk constant bleef. Deze categorie gaat veel ruimer dan enkel en alleen het artikel 13 (aankondiging van een manoeuvre) en artikel 19 (richtingverandering) waaronder het gebruik van richtingaanwijzers valt. Inbreuken van de eerste graad worden in eerste instantie afgehandeld met een onmiddellijke inning en niet zozeer voor de rechtbank beslecht (wat dan aanleiding kan geven tot een geldboete). Het bedrag voor de onmiddellijke inning bedraagt 58 euro.

In de verklarende nota vindt u terug wat binnen de categorie "rijbewegingen" vervat zit: Art. 13. Aankondiging van een manoeuvre; Art. 14. Vrijmaken van de kruispunten; Art. 15. Kruisen; Art. 16. Inhalen; Art. 17. Inhaalverbod; Art. 18. Afstand tussen de voertuigen; Art. 19. Richtingverandering.

Verkeersinbreuken

Tabel ▾ Grafiek - Tijdslijn ▾ Grafiek - Histogram ▾

Statistieken verkeersinbreuken Rijbewegingen per Jaar en per Plaats

Te tonen statistiek
Rijbewegingen ▾

[Info](#)
[Hoe deze tabel gebruiken?](#)

Niveau van
detaillering
☒ Jaar
☐ Semester
☐ Trimester
☐ Maand

Filter
☒ 2012 ☒ 2017
☐ 2013 ☒ 2018
☐ 2014 ☒ 2019
☐ 2015 ☒ 2020
☐ 2016 ☒ 2021

Rijbewegingen	2012	2017	2018	2019	2020	2021
Nationaal	22.199	23.177	21.282	23.504	26.823	22.705
Brussels Hoofdstedelijk Gewest	3.818	2.915	3.151	4.847	6.481	4.083
Vlaams Gewest	11.623	15.095	13.385	12.487	14.772	13.790
Antwerpen	4.634	5.178	4.928	4.933	7.811	5.682
Limburg	1.523	3.139	1.578	1.177	1.476	1.195
Oost-Vlaanderen	2.032	2.041	2.565	2.395	2.047	2.601
Vlaams Brabant	2.222	2.705	2.615	2.225	1.978	2.126
West-Vlaanderen	1.212	2.032	1.699	1.757	1.460	2.186
Waals Gewest	6.751	5.166	4.736	6.167	5.570	4.832
Onbekend	7	1	10	3	0	0

* Bevat cijfers tot en met 30 juni.
Afsluitingsdatum: 28/02/2022.

Bron: DR1/BIPOL-Verkeer

Ik heb enkel een zicht op het aantal vastgestelde inbreuken. Het geïnde bedrag is mij niet bekend.

- In de huidige campagnekalender voorzien we geen campagne specifiek rond het gebruik van de richtingaanwijzer. De campagnes mikken voornamelijk op de zogeheten 'killers' in het verkeer: onaangepaste snelheid, rijden onder invloed, afleiding en vermoeidheid. Het verkeersveiligheidsmagazine Kijk Uit behandelt dit onderwerp op regelmatige basis. In de fietshoffelijkheidscampagne werd hieraan ook reeds aandacht besteed, voornamelijk met betrekking tot de relatie fietsers-gemotoriseerd verkeer. We zullen bekijken of we dit ook een plaats kunnen geven in deze campagne voorzien voor 2023.
- Momenteel is hieromtrent geen overleg voorzien.